

El Laboratori d'Economia Experimental (LEE) de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de la Universitat Jaume I, creat a l'any 2003, sorgeix amb un afany investigador per a experimentar i posar en pràctica l'abstracció de la teoria econòmica i comprovar si aquesta correspon o no a la realitat. El

projecte, actualment té objectius investigadors, docents i fins i tot empresarials. Reconegut nacional i internacionalment el laboratori ha sigut guardonat per organitzacions i entitats de diversa índole que han impulsat la seua trajectòria mitjançant finançament i han avalat el seu treball.

Posar a prova la lògica

▲ Els alumnes de l'experiment es sotmeten a un joc que té conseqüències reals ja que la recompensa econòmica depèn de les seues decisions.

FOTO: DAMIÁN LLORENS

El laboratori de la Jaume I és reconegut internacionalment

REDACCIÓ

El Laboratori d'Economia Experimental (LEE) de la Universitat Jaume I és un grup d'investigació, dirigit per Nikolaos Georgantzis, que consta de cinc professors d'economia de la Universitat. Es va crear en 2003, encara que el treball experimental va començar en els anys 90.

El LEE és una xarxa d'àrea local formada per tres servidors i quaranta ordinadors instal·lats en dos espais diferents de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques, on es desenvolupen experiments per respondre a diferents preguntes i problemàtiques econòmiques. No obstant això, el laboratori no es defineix pel tipus de preguntes que investiga sinó per com les investiga. "No preguntem obertament què faries en aquesta situació, simplement ací tens la situació, fes-ho", tal i com explica un dels investigadors del LEE, Iván Barreda.

El LEE es mou per un afany investigador sempre disposat a posar a prova la lògica matemàtica i fins i tot els pressupostos de qualsevol model:

"Habitualment, en economia, hi ha un model teòric, es representa la realitat mitjançant equacions i als experimentalistes és el que ens agrada provar: aqueixa lògica matemàtica realment representa el que fa la gent o no?"

Aplicar la investigació a la docència els permet crear una participació de l'estudiantat més activa per convertir l'abstracció pròpia de les classes de microeconomia en experiències quasi reals que il·lustren la teoria.

Els importants resultats obtinguts al llarg de l'àmplia trajectòria investigadora del LEE s'han vist reflectits en articles de revistes de prestigi internacional i han generat nombrosos projectes d'investigació. De fet, en els últims anys, el LEE ha obtingut finançament d'organismes locals (Generalitat Valenciana, Bancaixa, Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques), nacionals (Ministeri de Ciència i Tecnologia, Fundació DMR Consulting, Fundació BBVA), i internacionals (Projecte Epicurus, finançat per la Unió Europea, NET Institute d'EUA, etc.).

Més informació en: www.lee.uji.es

Experimentia Consulting aplica la metodologia a l'àmbit empresarial

REDACCIÓ

En 2006, la Fundació Everis va concedir el Premi Emprendors Acadèmics al Laboratori d'Economia Experimental de la Universitat Jaume I. Amb els 60.000 euros del premi i la participació de l'UJI, que ascendeix al 25%, el LEE va crear el projecte empresarial Experimentia Consulting, un servei de consultoria que els permet aplicar la seua experiència i coneixement en investigació científica al món empresarial.

La seua eficàcia davant d'altres metodologies tradicionals ha estat demostrada en la seua aplicació a la presa de decisions de les empreses, en aspectes com la gestió estratègica o el màrqueting. Els seus tres productes Perfil, Power Market i Hydromanagement ofereixen aquesta metodologia per investigar en l'àmbit dels recursos humans, el mercat elèctric i de gestió de sistemes hidrològics, respectivament.

En què consisteix la metodologia?

REDACCIÓ

La metodologia de l'economia experimental permet generar evidència empírica en un entorn controlat a fi de preveure el comportament del consumidor i de les empreses davant de canvis en l'entorn econòmic. Mitjançant la realització d'experiments, els subjectes participants són motivats amb incentius monetaris reals, de manera que la remuneració individual de cada subjecte depèn de les seues decisions en l'entorn econòmic dissenyat.

Davant de les simulacions tradicionals, realitzades completament en un entorn informàtic, i les enquestes o els estudis de mercat, en les quals les decisions dels enquestats no tenen cap conseqüència sobre ells, la metodologia experimental presenta dos avantatges fonamentals. En primer lloc, permet que els

Des que es va crear, Experimentia Consulting treballa conjuntament amb la consultora internacional Everis, que integra en la seua labor de consultoria la metodologia experimental com a valor diferencial respecte a la competència, ja que és una metodologia utilitzada en el mercat nord-americà, però relativament nova en el mercat europeu i espanyol. Aquesta col·laboració amb Everis suposa una garantia vital per a Experimentia Consulting, ja que els atorga la confiança d'alguns clients als quals no podrien accedir d'una altra manera.

L'últim projecte per al que ha treballat l'empresa consisteix a investigar com els consumidors valoren els certificats ecològics, i per tant, si aquests estan disposats a pagar un preu superior per un producte responsable amb el medi ambient.

subjectes revelen, de manera honesta, les seues preferències en rebre un pagament real i anònim en finalitzar l'experiment que depèn de les seues decisions en aquest. Per això, l'experiment es concep com un joc, però amb conseqüències reals. En segon lloc, estudia de manera dinàmica el comportament dels agents econòmics enfrontats a diferents entorns, de manera que es pot analitzar la seua reacció en temps real a tals canvis i, fins i tot, fer experiments paral·lels com per exemple, classificar els subjectes per la seua motivació social.

D'aquesta manera, encara que amb l'economia experimental es generen menys dades que mitjançant altres metodologies tradicionals, aquestes són més eficaces perquè la seua motivació és més clara, està més controlada i permet la retroalimentació.

REDACCIÓ

Nikolaos Georgantzis va néixer a Atenes (Grècia) el 1962. Durant els seus estudis a la Universitat de Pireu va aprendre diversos idiomes (espanyol, alemany i italià, entre altres) i es va llicenciar en Economia l'any 1987. Entre 1987 i 1989 va realitzar estudis de postgrau (M. Phil) al Regne Unit (Universitat de Gal·les, University College of Swansea) i va ser admès al màster i després al doctorat de l'Institut Universitari Europeu (Florència, Itàlia) amb una beca del govern de Grècia. Abans de llegir la tesi doctoral en Economia (1993), va estar com a stagiaire (estada en pràctiques) a la Comissió Europea a Brussel·les i es va especialitzar en temes de política de la competència i la llei antimonopoli (1992).

El 1993 es va incorporar al Departament d'Economia de la Universitat Jaume I i el 1998 va obtenir la plaça de professor titular d'universitat que ocupa actualment. En aquests anys ha sigut professor visitant en els departaments d'Economia de la Universitat de Nova de Lisboa, Paris II, Universitat de Creta i actualment a la Universitat de Xipre.

Nikolaos Georgantzis és autor de més de 20 articles científics, alguns publicats en revistes de prestigi internacional i és avaluador d'altres publicacions econòmiques. Ha sigut membre del Comitè Científic de les Jornades d'Economia Industrial (2002-2006) i del Simposi de l'Anàlisi Econòmica (2005-2007). Actualment és avaluador de l'Agència Nacional d'Avaluació i Perspectiva.

En 2003 va fundar amb Aurora García, Gerardo Sabater, Miguel Ginés i Vicente Orts el Laboratori d'Economia Experimental (LEE) de la Jaume I, que amb les seues activitats acadèmiques i empresarials ha aconseguit certa fama en l'àmbit europeu i dos premis de caràcter nacional els fons dels quals s'han destinat a la creació d'empreses de base tecnològica.

El 2007, els dits fons van ser utilitzats per a crear l'empresa Experimentia Consultoria SL, que es dedica a la consultoria empresarial i institucional mitjançant el mètode economicoexperimental.